

КАМЮ Альбер (Camus Albert; 07. 11. 1913, с-ще Мондові, нині Дрен, Алжир — 04. 01. 1960, містечко Вільблеве, похов. у м-ку Люма, Франція) — французький письменник. Нобелівська премія (1957). Навч. в Алжир. університеті (1932–36). У 1940 переїхав до Франції. Під час 2-ї світової війни брав участь у франц. Русі Опору. 1944–47 — гол. ред. г. «Combat» («Битва», Париж). Загинув у автомоб. аварії. Повість «L'Étranger» («Сторонній», 1942), філос. есей «Le Mythe de Sisyphe» («Міф про Сізіфа», 1942), драма «Le Malentendu» («Непорозуміння», 1944) містять болісні роздуми про сенс люд. буття. У драмі «Caligula» (1944) на екзистенціаліст. кшталт перетлумачив сюжет про рим. імператора Калігулу, одного з найжорстокіших деспотів античності. Проблему абсурд. світу й абсурд. людини К. найповніше втілює у філос. романі-притчі «La Peste» («Чума», 1947), в якому відбувається перехід від «естетики абсурду» до «естетики бунту». На основі істор. матеріалу в трактаті «L'Homme révolté» («Бунтівна людина», 1951) К. дійшов висновку про неминучість переродження революції в тиранію та перетворення колишніх борців проти

поневолення на жорстоких гнобителів, у постійному бунтарстві вбачав єдину можливість протистояти цьому абсурдові історії. Ідеї К. справили помітний вплив на зах.-європ. інтелігенцію, яка переживала тяжкі потрясіння у воєнні та повоєнні лихоліття. Літ.-художня творчість і есеїстика К. тяжіють до образ. типу мислення; філософія ж ґрунтується на пошуку морал. істин, намаганні зрозуміти смисл люд. існування. Водночас не обмежувався констатацією відчуженості й абсурдизації життя, прагнув знайти їм позитивні вирішення. Окремі твори К. українською мовою переклали О. Бургґардт, А. Перепадя, О. Жупанський, Л. Кононович, О. Мокровольський, Р. Осадчук, О. Соловей, П. Тарашук, М. Тютюнник, Г. Філіпчук, О. Черній, В. Шовкун та ін.

Основні твори

укр. перекл. – Осінь // Сучасність. 1966. № 2; Гість // Там само. 1967. № 4; Справедливі // Там само. № 6–8; Три есеї // Там само. № 11; Міф про Сізіфа. Листи до німецького друга // Всесвіт. 1972. № 8; Калігула // Там само. 1988. № 7; Міф про Сізіфа. Сторонній. К., 1989; Вибрані твори. К., 1991; У 3 т. Х., 1996–97; Щаслива смерть. Перша людина. К., 2005; Чума: Романи, повісті. Х., 2006.

Рекомендована література

1. Затонський Д. Альбер Камю, або Перевернута трагедія // Затонський Д. Про модернізм і модерністів. К., 1972;
2. Білоцерківець Н. Воскресіння Калігули // Всесвіт. 1988. № 7;
3. Наливайко Д. Трагічний гуманізм Альбера Камю // Камю А. Вибрані твори. К., 1991;
4. Попович М. Бунтівний Камю // Зарубіжна літ.-ра. 1998. № 20.

В. І. Ткаченко

Бібліографічний опис:

Камю Альберт / В. І. Ткаченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10937>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).